

EDUSKUNNAN VASTAUS 89/2006 vp

Hallituksen esitys laeiksi ulkomaalaislain ja ulkomaalaisrekisteristä annetun lain 5 ja 10 §:n muuttamisesta

Asia

Hallitus on antanut eduskunnalle esityksensä laeiksi ulkomaalaislain ja ulkomaalaisrekisteristä annetun lain 5 ja 10 §:n muuttamisesta (HE 32/2006 vp).

Valiokuntakäsittely

Hallintovaliokunta on antanut asiasta mietinnön (HaVM 11/2006 vp).

Päätös

Eduskunta on hyväksynyt seuraavat lait:

Laki

ulkomaalaislain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 30 päivänä huhtikuuta 2004 annetun ulkomaalaislain (301/2004) 3 §:n 21 kohta, 35 §:n 1 momentti, 40 §:n 1 momentin 6 kohta, 54 §:n 5 momentti, 60 §:n 2 momentti, 67 §:n 1 momentin 2 kohta ja 191 §:n 1 momentin 9 kohta,

sellaisina kuin niistä ovat 3 §:n 21 kohta laissa 581/2005 ja 54 §:n 5 momentti laissa 34/2006, sekä *lisätään* 3 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi mainitussa laissa 581/2005, uusi 22 ja 23 kohta, 40 §:n 1 momenttiin uusi 7 kohta, lakiin uusi 52 a—52 c §, 53 §:ään uusi 6 momentti, 79 §:ään, sellaisena kuin se on mainitussa laissa 34/2006 ja laissa 380/2006, uusi 5 momentti, jolloin nykyinen 5—8 momentti siirtyvät 6—9 momentiksi, ja 191 §:n 1 momenttiin, sellaisena kuin se on osaksi mainitussa laissa 581/2005, uusi 10 kohta seuraavasti:

3 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

21) *rajatarkastusviranomaisella* rajavartiolaitosta ja muuta viranomaista, jolla on oikeus

rajavartiolaissa (578/2005) tarkoitetun rajatarkastuksen tekemiseen;

22) *ihmiskaupalla* rikoslain (39/1889) 25 luvun 3 ja 3 a §:ssä tarkoitettua ihmiskauppaa ja törkeää ihmiskauppaa;

23) *ihmiskaupan uhrilla* ulkomaalaista, jonka voidaan perustellusti epäillä joutuneen ihmiskaupan uhriksi.

35 §

Oleskeluluvan liitännäisyys matkustusasiakirjaan

Oleskeluluvan myöntäminen edellyttää, että ulkomaalaisen matkustusasiakirja on voimassa. Oleskelulupa voidaan kuitenkin myöntää voimassa olevan matkustusasiakirjan puuttumisesta huolimatta, jos se myönnetään 51, 52, 52 a, 87—89 tai 110 §:n perusteella.

40 §

Oleskeluoikeus

Tämän lain mukaan laillista oleskelua on:

6) Schengen-valtion myöntämällä oleskeluluvalla tapahtuva enintään kolme kuukautta kestävä oleskelu;

7) ihmiskaupan uhrin 52 b §:ssä tarkoitettuna harkinta-aikana tapahtuva oleskelu.

52 a §

Oleskeluluvan myöntäminen ihmiskaupan uhrille

Suomessa olevalle ihmiskaupan uhrille myönnetään tilapäinen oleskelulupa, jos:

1) ihmiskaupan uhrin oleskelu Suomessa on perusteltua ihmiskaupan esitutkinnan tai tuomioistuinkäsittelyn vuoksi;

2) ihmiskaupan uhri on valmis tekemään yhteistyötä viranomaisten kanssa ihmiskaupasta epäiltyjen kiinni saamiseksi; sekä

3) ihmiskaupan uhrilla ei ole enää siteitä ihmiskaupasta epäiltyihin.

Jos ihmiskaupan uhri on erityisen haavoittuvassa asemassa, oleskelulupa voidaan myöntää jatkuvana ja riippumatta siitä, täytyvätkö 1 momentin 1 ja 2 kohdassa säädetyt edellytykset vai ei.

Oleskeluluvan myöntäminen ei edellytä, että ulkomaalaisen toimeentulo on turvattu.

Jos ihmiskaupan uhrille myönnetään tilapäinen oleskelulupa, hänen ulkomailla olevalle per-

heenjäsenelleen ei myönnetä oleskelulupaa perhesiteen perusteella. Jos hänelle myönnetään jatkuva oleskelulupa, perheenjäsenelle myönnetään oleskelulupa 47 §:n 3 momentin perusteella.

52 b §

Harkinta-aika ihmiskaupan uhrille

Ennen 52 a §:n mukaisen oleskeluluvan myöntämistä ihmiskaupan uhrille voidaan antaa vähintään kolmenkymmenen päivän ja enintään kuuden kuukauden harkinta-aika.

Harkinta-ajan kuluessa ihmiskaupan uhrin tulee päättää, tekeekö hän viranomaisten kanssa 52 a §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettua yhteistyötä.

Harkinta-aika voidaan keskeyttää, jos ihmiskaupan uhri on vapaaehtoisesti ja omasta aloitteestaan solminut uudelleen suhteet ihmiskaupasta epäiltyihin tai jos tämä on tarpeen 36 §:n 1 momentissa mainituilla perusteilla.

52 c §

Harkinta-ajasta päättäminen

Kihlakunnan poliisilaitos tai rajatarkastusviranomainen päättää harkinta-ajan antamisesta ja sen keskeyttämisestä.

Harkinta-ajasta ja sen keskeyttämisestä ilmoitetaan kirjallisesti ihmiskaupan uhrille. Ilmoituksesta tulee käydä ilmi harkinta-ajan tarkoitus, alkamisajankohta ja kesto sekä mahdollisuus keskeyttää harkinta-aika ja perusteet, joilla harkinta-aika voidaan keskeyttää.

53 §

Ensimmäisen määräaikaisen oleskeluluvan pituus

Ihmiskaupan uhrille oleskelulupa myönnetään vähintään kuudeksi kuukaudeksi ja enintään yhdeksi vuodeksi.

54 §

Jatkoluvan myöntäminen

Ulkomaalaiselle, jolle on myönnetty tilapäinen oleskelulupa 51 §:n nojalla maasta poistamisen estymisen vuoksi, ja ihmiskaupan uhrille, jolle on myönnetty tilapäinen oleskelulupa, myönnetään kahden vuoden yhtäjaksoisen maassa oleskelun jälkeen jatkuva oleskelulupa, jos olosuhteet, joiden perusteella ulkomaalaiselle myönnettiin edellinen määräaikainen lupa, ovat edelleen voimassa.

60 §

Oleskeluluvan hakeminen

Oleskelulupaa voidaan 49—52, 52 a, 54 ja 56 §:n perusteella hakea Suomessa. Hakemus jätetään kihlakunnan poliisilaitokselle.

67 §

Ulkomaalaisvirasto oleskelulupaviranomaisena

Ulkomaalaisvirasto myöntää:

2) ensimmäisen oleskeluluvan ilman oleskelulupaa maahan saapuneelle ulkomaalaiselle 49, 51, 52 ja 52 a §:ssä tarkoitetuissa tapauksissa;

79 §

Rajoittamaton työnteko muun oleskeluluvan kuin työntekijän oleskeluluvan nojalla

Oikeus tehdä ansiotyötä on ulkomaalaisella, jolle on myönnetty tilapäinen oleskelulupa 52 a §:n perusteella.

191 §

Valituskiellot

Seuraaviin tämän lain nojalla tehtyihin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla:

9) työvoimatoimiston 78 §:n nojalla antama ennakkotieto;

10) päätös 52 b §:n mukaisesta harkinta-ajasta ja sen keskeyttämisestä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Laki

ulkomaalaisrekisteristä annetun lain 5 ja 10 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan ulkomaalaisrekisteristä 19 päivänä joulukuuta 1997 annetun lain (1270/1997) 5 §:n 1 momentin 5 kohta ja 10 §:n 1 momentin 3 kohta, sellaisena kuin niistä on 5 §:n 1 momentin 5 kohta laissa 305/2004, sekä

lisätään 5 §:n 1 momenttiin, sellaisena kuin se on viimeksi mainitussa laissa ja laissa 419/2006, uusi 6 kohta seuraavasti:

5 §

Rekisterin henkilöllinen ulottuvuus

Ulkomaalaisrekisteriin saa kerätä ja tallettaa tietoja henkilöistä:

5) jotka ovat hakeneet muukalaispassia tai pakolaisen matkustusasiakirjaa taikka joille Suomen viranomaisen on antanut maasta poistamisen toimeenpanoa varten yksisuuntaisen matkustusasiakirjan;

6) joille on myönnetty ulkomaalaislain 52 b §:n mukainen harkinta-aika.

10 §

Tietojen luovuttaminen rekisteristä

Sen lisäksi, mitä muualla laissa säädetään taikka Suomea sitovissa kansainvälisissä sopimuksissa määrätään, ulkomaalaisrekisteristä saa salassapitosäännösten estämättä ja siinä määrin kuin se vastaanottavan viranomaisen lakisääteisten tehtävien suorittamiseksi on tarpeen luovuttaa tietoja:

3) asianomaiselle ministeriölle turvapaikanhakijoiden ja ihmiskaupan uhrien vastaanoton järjestämiseksi;

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 _____ .

Helsingissä 12 päivänä kesäkuuta 2006